

altsaa kun en Forskjel af c. 90,000 Kr. paa disse 2 Byer, og tager man nu Hensyn til, at Randers er en By, med Hensyn til hvilken der, saavidt jeg veed, ikke kan være Tale om, at dens Indtægter vilde stige, medens Koldings Indtægter i de sidste 65 Aar ere stegne med 30 pCt. og formodentlig i Fremtiden vilde stige meget mere, kan jeg ikke se rettere, end at Regjeringen har set urigtigt paa Forholdene og begunstiget den ene By paa den andens Befolking. Dertil kommer jo, at den Bygning, her er Tale om at opføre, som Kolding Byraad har besluttet, ligger nær ved Jernbanestationen, saa at den ogsaa paa Grund af sin Beliggenhed vil faae den samme Betydning for Statens almindelige Interesse som den af Ministeren foreslaaede Udvidelse. Endelig har Ministeren gjort opmærksom paa, at den Grund, der her forlanges af Kommunen, ikke er en Grund til bestandig Cie. Det er rigtigt, og i saa Henseende have altsaa mine Udtryk været ukorrekte, hvis jeg har sagt dette paa en saadan Maade, at det kunde opfattes, som om det var derigennem, at jeg satte Forskjellen. Thi det er ikke Tilfældet. Det, Staten forlanger, er, saalænge den har Brug for vedkommende Grund til Toldbygning, saalænge at være i Besiddelse af denne. Det bliver imidlertid faktisk det Samme som en bestandig Overdragelse; jeg skal indrømme, at denne Forskjel er der, og jeg skal ikke undlade at gøre opmærksom derpaa, men det spiller ikke nogen Rolle med Hensyn til de Oplysninger, jeg har tilladt mig at give, da jeg forrige Gang havde Ordet. Thi Sagen er den, at Forskjellen i Behandlingen i dette Tilfælde af Kolding og de øvrige Stæder, hvor Udvidelse af Toldlokaler har fundet Sted, ikke er begrundet deri, at man det ene Sted har forlangt Grund til Eiendom og det andet Sted Brug uden Bederlag, men det er begrundet i, at man med Undtagelse af Aarhus og en Række Udvidelser i Kjøbenhavn, i samtlige andre Stæder, baade i Kjøbenhavn, nemlig ved den Udvidelse, der fandt Sted ved Kalvebodstrand, og i alle øvrige Kommuner, har givet Erstatning for den Grund, man har faaet til Toldbygning, og denne Erstatning har været af forskjellig Natur. Den har været Leierstatning eet Sted, et andet Sted har man givet en anden Grund til Gjengjæld, eller ogsaa en ligefrem Betaling, saaledes som det er forlangt fra Koldings Side. Altsaa den almindelige Regel er her ifølge disse Oplysninger den, at der er givet Kommunerne Erstatning eller Godtgørelse for

Grunden, og det er den Betragtning, som forekommer os bør gjøres gjældende ogsaa for Koldings Vedkommende. Da den høitærede Minister har berørt, at hans Standpunkt i denne Sag er at søge at tilvejebringe et Resultat ved Forhandling med Udvalget, formoder jeg, at der vil kunne naas en Overensstemmelse paa dette Punkt paa Grundlag af lige Behandling af de to forskjellige Interesser i Kolding, og jeg imødeser altsaa en saadan Forhandling, og jeg antager, at den høitærede Minister vil gaa ind paa vor Betragtning, thi den er efter de Oplysninger, Udvalget har modtaget, i Virkeligheden saa vel begrundet, at jeg ikke kan tro Andet, end at den maa kunne faa sin Prøve. — Med Hensyn til den høitærede Ministers Bemærkning om Arrest, maa jeg bemærke, at den ikke var meget oplysende, men jeg saa ikke deri noget Afslag. Det vil jo afhænge af, hvilke Betingelser Staten stiller for den endelige Ordning af Forholdet mellem den fremtidige Cie af Søren og den Staten tilkommende Brugsrets Afløsning, eller den endelige Ordning med Hensyn til Vandet, og det er netop i saa Henseende, at Udvalget indstiller til Ministeren, at Staten skal vise sig saa imødekommende, som det overhovedet fra Statskassens og Almenvellets Standpunkt kan forsvares. Der er nemlig en almindelig Interesse ved Sagen, som det ærede Medlem fra Hjerteminde (M. Andersen) ogsaa vil indrømme, selv om han synes at urgere noget stærkt, at Kjøbsummen skulde tages i Betragtning, ved Prisen paa de Eiendommene paahvilende Ulemper. Der er en almindelig nationaløkonomisk Interesse i, at disse Grunde deromkring virkelig komme til at kunne benyttes paa en saa frugtbar Maade som muligt. — Med Hensyn til den høitærede Ministers Bemærkning vedrørende Husmandskreditforeningen skal jeg kun sige, at det aldrig har været Udvalgets Mening eller de Medlemmers Mening, der have talt herom, i hvert Fald ikke min Mening, at den høitærede Minister skulde opkjøbe af de Obligationer, saaledes at dette Opkøb paa nogen Maade kunde siges at blive en Omgaaen af hele Statsgarantiens Karakter, saa at det i Virkeligheden blev et direkte Laan til Vedkommende. Det er ikke Meningen, men der kunde ved mindre Opkøb fra Statens Side ganske vist hjælpes paa disse Obligationers Kurs, og det forekommer mig, at det er Noget, der ikke blot i og for sig er rigtigt, men Noget, som det undrer mig, at den høitærede Minister vil modsætte sig, hvis han modsætter sig det. Jeg har nu ikke hørt,